

## Gwybodaeth allweddol am Fyrddau Partneriaeth Rhanbarthol i glystyrau gofal sylfaenol

*Sut y crëwyd Byrddau Partneriaeth Rhanbarthol?*

- Crëwyd y **Byrddau Partneriaeth Rhanbarthol** gan Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014.
- Disodlodd y Byrddau Partneriaeth Rhanbarthol grwpiau a phartneriaethau arwain rhanbarthol anstatudol.
- Sefydlwyd saith Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol statudol, sy'n adlewyrchu **olion traed byrddau ieuchyd** lleol, ym mis Ebrill 2016.

*Pwy sy'n aelodau o Fyrddau Partneriaeth Rhanbarthol?*

- Mae'n rhaid i'r **aelodau craidd** gynnwys o leiaf un aelod etholedig o'r awdurdod lleol; aelod o'r bwrdd ieuchyd lleol; dau aelod o'r trydydd sector; aelod sy'n cynrychioli pobl ag anghenion gofal a chymorth; ac aelod sy'n cynrychioli gofalwyr.
- Gall Byrddau Partneriaeth Rhanbarthol gyfethol aelodau ychwanegol fel yr ystyrir yn briodol.
- Mae Byrddau Partneriaeth Rhanbarthol yn ystyried llais y dinesydd drwy weithio gyda phaneli dinasyddion rhanbarthol a grwpiau perthnasol eraill.

*Beth yw pwrpas Byrddau Partneriaeth Rhanbarthol?*

- Mae Byrddau Partneriaeth Rhanbarthol yn arwain, cynllunio a darparu **gwasanaethau ieuchyd a chymdeithasol integredig**; yn llywio strategaeth ranbarthol i ddarparu gwasanaethau cymdeithasol mewn cydweithrediad agos â'r gwasanaethau ieuchyd.
- Mae'r Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant yn ei gwneud yn ofynnol i fyrddau ieuchyd ac awdurdodau lleol uno (â dinasyddion ac ymgysylltu â'r trydydd sector/ sector preifat) er mwyn llunio **asesiadau poblogaeth** sy'n seiliedig ar dystiolaeth o anghenion gofal a chymorth (gan gynnwys anghenion cymorth gofalwyr). Mae'n rhaid i'r asesiadau poblogaeth ddisgrifio'r amrywiaeth a lefel y gwasanaethau (gan gynnwys gwasanaethau ataliol) sy'n ofynnol i ddiwallu'r anghenion a ganfuwyd;
- Mae angen **cyllidebau cyfunol** er mwyn cyflawni swyddogaethau cymorth i deuluoedd a chartrefi gofal; mae cyfuno cyllidebau er mwyn ysgogi'r broses o integreiddio gwasanaethau eraill o fewn gallu Byrddau Partneriaeth Rhanbarthol. Mae cyllideb gyfun yn cefnogi cytundebau i **gydgomisiynu**.
- Ceir pedwar **Bwrdd Prosiect** o fewn pob Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol sy'n gyfrifol am gyflenwi'r ffrwd waith (Comisiynu; Gwasanaethau Oedolion; y Gweithlu; Gwasanaethau Plant).
- Mae Byrddau Partneriaeth Rhanbarthol yn llunio **Cynlluniau Ardal** sy'n amlinellu modelau newydd o ofal di-dor, cyllideb gyfun a threfniadau cydgomisiynu.

*Sut y bydd Byrddau Partneriaeth Rhanbarthol yn ymgysylltu â chlystyrau?*

- Amlinellir y disgwyliad i Fyrddau Partneriaeth Rhanbarthol a chlystyrau ymgysylltu â'i gilydd yn y polisi cenedlaethol, *Cymru Iachach* (WG 2018), sy'n nodi:
  - o Mae Byrddau Ieuchyd Rhanbarthol yn chwarae "rhan gref yn goruchwylio ac yn cydlynu" er mwyn ysgogi arloesedd ar lefel y clwstwr a datblygu "modelau newydd o ieuchyd a gofal cymdeithasol di-dor".
  - o "Dylai asesiadau o anghenion a chynlluniau gwasanaethau clystyrau lleol gyfrannu at asesiadau rhanbarthol a chynlluniau ardal sy'n cael eu datblygu gan y Byrddau hynny"
  - o "Bydd clystyrau yn parhau i ddatblygu modelau o waith partneriaeth lleol di-dor, gan weithio'n agos gyda'r Byrddau Partneriaeth Rhanbarthol i hyrwyddo ffyrdd trawsnewidiol o weithio, fel eu bod yn cael eu mabwysiadu ar draws Cymru."

- o Bydd clystyrau a Byrddau Partneriaeth Rhanbarthol yn cydweithio er mwyn gallu dehongli'r 10 **egwyddor cynllunio** cenedlaethol (sy'n deillio o **ofal iechyd darbodus** a'r **nod pedwarplyg**) gan roi'r rhain yn eu trefn yn ôl blaenoriaeth.
- o Bydd Clystyrau a Byrddau Partneriaeth Rhanbarthol yn cydweithio er mwyn galluogi mwy o bobl i gyfathrebu yn yr **iaith o'u dewis**.
- Ni ddisgrifir y dulliau ar gyfer ymgysylltu rhwng clystyrau a Byrddau Partneriaeth, a chreu cysylltiadau â phrosesau cynllunio eraill, yn y polisi, ac felly dylid penderfynu arnynt yn lleol.

### *Sut mae Byrddau Partneriaeth Rhanbarthol yn cysylltu â gwaith llesiant cenedlaethau'r dyfodol?*

- Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 a sefydlodd **Fyrddau Gwasanaethau Cyhoeddus**; ac fe'u gwelir ar lefel awdurdodau lleol (poblogaeth gyfartalog 141,507<sup>1</sup>), felly efallai bydd mwy nag un Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus o fewn ôl troed Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol (poblogaeth gyfartalog 444,736<sup>2</sup>).
- Er bod ffocws y Byrddau Partneriaeth Rhanbarthol ar integreiddio gwasanaethau iechyd a chymdeithasol mewn ymateb i asesiadau poblogaeth, mae gan Fwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus gylch gwaith ehangach (lles economaidd, cymdeithasol, amgylcheddol a diwylliannol) sy'n ymwneud â chynnwys ystod ehangach o bartneriaid wrth ymateb i **asesiadau llesiant**.
- Efallai mai'r un unigolion fydd aelodau awdurdodau lleol y Byrddau Partneriaeth Rhanbarthol a'r Byrddau Gwasanaethau Cyhoeddus neu efallai y byddant yn wahanol.
- Dylai asesiadau poblogaeth / cynlluniau ardal Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol fod yn sail i asesiadau llesiant / cynlluniau llesiant Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus (gweler Tabl 1).

### *Beth yw'r cysylltiad rhwng Llywodraeth Cymru yn cysylltu â Byrddau Partneriaeth Rhanbarthol?*

- Bydd Byrddau Partneriaeth Rhanbarthol yn cyflwyno adroddiad i Lywodraeth Cymru yn flynyddol ar y graddau y cyflawnwyd eu hamcanion.
- Bydd Llywodraeth Cymru yn comisiynu Arolygiaeth Gofal Iechyd Cymru ac Arolygiaeth Gofal Cymru (cyn diwedd 2018) i archwilio pa mor effeithiol y mae Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol yn cydweithio; ni wyddys ar hyn o bryd pryd y byddant yn cyflwyno'r adroddiad.
- Caiff Byrddau Partneriaeth Rhanbarthol gymorth gyda dysgu, gwerthuso a rhannu arfer da yn barhaus ac fe'u darperir drwy'r **Rhaglen Drawsnewid** genedlaethol.
- Bydd **y Gronfa Drawsnewid** genedlaethol (o fis Mehefin 2018) yn cyflymu'r broses o gyflawni gweledigaeth hirdymor Llywodraeth Cymru sef "gweithredu ar sail system gyfan o ran iechyd a gofal cymdeithasol", gan ganolbwyntio ar iechyd a lles, ac atal salwch.
- Mae angen i'r Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol gymeradwyo'r cynigion a gyflwynwyd i'r Gronfa Drawsnewid.
- Bydd rhwydwaith o ganolfannau cydgysylltiedig cenedlaethol newydd yn uno gweithgareddau ymchwil, arloesi a gwella o fewn pob ôl troed Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol.
- Bydd Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol yn gweithio gyda Llywodraeth Cymru ac eraill i gyflwyno'r rhaglen ymgysylltu "Iechyd a Gofal Cymdeithasol y dyfodol" ar y cyd.

| <b>Tabl 1:</b> Crynodeb o ôl troed asesu a chynllunio gofal iechyd allweddol yng Nghymru |                                                         |                                                                                                          |                                                                |
|------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------|
| <i>Ôl troed</i>                                                                          | <i>Cyfarwyddiaeth</i>                                   | <i>Allbwn asesu</i>                                                                                      | <i>Allbwn cynllunio</i>                                        |
| Bwrdd iechyd                                                                             | Fframwaith Cynllunio'r GIG, wedi'i ddiwygio'n flynyddol | Bydd angen i Gynlluniau Tymor Canolig Integredig arddangos sut y cawsant eu llunio a sut y mae asesiadau | Cynllun Tymor canolig Integredig, gan gynnwys cynllun ar gyfer |

<sup>1</sup> MYE2: Amcangyfrifon o'r boblogaeth: Y bobl yn ôl oedran a rhyw un flwyddyn awdurdodau lleol yn y DU, canol-2016 [\[link\]](#)

<sup>2</sup> Amcangyfrifon o'r boblogaeth yn ôl byrddau iechyd lleol ac oedran, canol y flwyddyn 2016 [\[link\]](#)

|                      |                                                                                                   |                                                                              |                               |
|----------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------|
|                      |                                                                                                   | anghenion poblogaeth a chynlluniau 3 blynedd ar lefel clwstwr yn sail iddynt | gwasanaethau gofal sylfaenol  |
|                      | Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol (Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant 2014)                  | Asesiadau Poblogaeth                                                         | Cynllun Ardal                 |
|                      | Bwrdd Iechyd (Deddf Iechyd Cyhoeddus 2017) <sup>3</sup>                                           | Asesu Anghenion Fferyllol                                                    | Penderfynu ymuno â'r farchnad |
| Awdurdod Lleol       | Bwrdd Gwasanaeth Cyhoeddus (Deddf WCFG 2015)                                                      | Asesu Llesiant                                                               | Cynllun Llesiant              |
| Clwstwr              | Contract Gwasanaethau Meddygol Cyffredinol (GMS) (parth clwstwr QOF, wedi'i ddiwygio'n flynyddol) | Asesu anghenion lleol                                                        | Cynllun Gweithredu Clwstwr    |
| Practis Meddyg Teulu | Contract GMS (parth clwstwr QOF, wedi'i ddiwygio'n flynyddol)                                     | Asesu anghenion poblogaeth y practis                                         | Cynllun Datblygu'r Practis    |

<sup>3</sup> Mae Rhan 7 o Ddeddf Iechyd Cyhoeddus (Cymru) 2017 yn gofyn i bob Bwrdd Iechyd Lleol yng Nghymru baratoi a chyhoeddi asesiad o'r angen i gael gwasanaethau fferyllol yn yr ardal, a chyfeirio ato wrth ystyried ceisiadau i'w cynnwys yn ei restr fferyllol [[link](#)]